

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. május 21.

SPANYOL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Általános útmutató

1. A feladatokat a javítási-értékelési útmutatóban leírtak szerint kell javítani.
2. A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Olvasott szöveg értése

1. A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**

I. Los optimistas tienen menos problemas cardíacos y viven más (6 pont)

	verdadera	falsa	no se menciona
0. <i>Las personas alegres y felices viven más años que las pesimistas.</i>	X		
1. Los investigadores analizaron más de dos centenares de datos de diferentes pacientes.	X		
2. La investigación duró una década.		X	
3. Los optimistas siempre ven la vida de color rosa.			X
4. Disminuyendo el pesimismo podemos evitar enfermedades.	X		
5. Los datos de este estudio fueron recogidos entre los años 19 y 93 del siglo pasado.		X	
6. Los beneficios cardiovasculares tienen un efecto positivo en la prevención de enfermedades.			X

II. ¿Qué es la seguridad en internet? (7 pont)

0	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
C	B	F	I	H	E	A	G

III. Los activistas del clima acampan frente al Ministerio de Transición Ecológica (7 pont)

0 *En el artículo dicen que:*

- a.) *Junto con 60 otras ciudades Madrid también se ha unido a la protesta contra la inactividad frente al cambio climático.*
- b.) En Madrid representantes de 60 países se han reunido para protestar contra la inacción de los gobiernos frente al cambio climático.
- c.) Madrid y otros 60 países organizaron protestas y manifestaciones en contra de las medidas de los gobiernos para frenar el cambio climático.

14. Las protestas están convocadas por el colectivo *Extinction Rebellion* que es un grupo

- a.) de accionistas en beneficio del calentamiento global.
- b.) que busca las formas de cortar el tráfico para protestar contra el calentamiento global.
- c.) **que moviliza a la gente para que actúe contra el calentamiento global.**

15. Los manifestantes cortaron el tráfico

- a.) en uno de los carriles que pasa por encima de la Castellana.
- b.) en el carril que va hacia la Castellana.
- c.) **en los dos carriles del puente sobre la Castellana**

16. Los manifestantes

- a.) colocaron un barco de vela para protestar también contra la marea negra.
- b.) **pusieron al lado un barco de vela para protestar contra el incremento del nivel del agua del mar.**
- c.) instalaron un barco y una vela en protesta por la reducción del nivel del agua en los mares.

17. Los agentes de la policía

- a.) **han logrado vaciar la carretera para el mediodía.**
- b.) han podido desalojar a aquellos participantes que estaban descalzos.
- c.) han conseguido despejar la zona sin enfrentamiento.

18. La noticia habla de que

- a.) también suelen acampar los ciudadanos cada lunes en las ciudades grandes.
- b.) **organizaron acampadas el mismo lunes en otras ciudades.**
- c.) los ciudadanos pueden oír las campanadas cada lunes.

19. En Berlín

- a.) un millón de activistas han organizado talleres, seminarios y actividades lúdicas para pasar el rato.
- b.) varios miles de ecologistas pasaron la noche haciendo varias actividades en talleres, y en seminarios.
- c.) **unos mil activistas ecologistas pasaron toda la noche en las tiendas de campaña.**

20. Los activistas

- a.) **eran muy pocos, pero luego sobrepasaron en número a los vigilantes.**
- b.) llegaron sin ninguna resistencia hasta los centros comerciales, donde fueron detenidos.
- c.) dejaron pasar a los vigilantes sin mostrar ninguna oposición.

IV. “The Cave”, la película sobre el 0 de 12 niños en una cueva de Tailandia, presenta su primer tráiler (10 pont)

29	fútbol	22	tragedia	30	museo	X	variedad
24	aficionado	X	afortunadamente	21	alto riesgo	25	locales
27	grabar	0	<i>rescate</i>	28	original	23	principales
26	negociar						

Nyelvhelyesség

- A nyelvhelyességi vagy helyesírási hibával leírt megoldás nem fogadható el!**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**

I. Historia del helado (8 pont)

	A	B	C	D	
0	utilizaron	<i>utilizaban</i>	han utilizado	utilizaran	B
1.	quisiera	ordene	hacía	había	C
2.	prepararán	preparaban	prepararían	prepararan	D
3.	contenidas	contenían	contuvieran	conteniendo	D
4.	mejor	mayor	mucho	bastante	A
5.	ha inventado	inventara	inventaba	inventó	D
6.	hiela	helada	helando	helaba	B
7.	delante	frente	además	junto	C
8.	empezaron	siguieron	dejaron	quedaron	A

II. Los hackers de sombrero negro (9 pont)

12.	con el	9.	están
X	todo	17.	como/tratan
0	<i>aumentando</i>	13.	lo que
14.	tratan	X	lo
10.	los	15.	cada
16.	el	11.	aquellos/los

Egy megoldás csak egy helyen fogadható el!

III. ¡Bienvenido a España! Vas a disfrutar con seguridad (8 pont)

0	<i>Síguelos</i>
18.	No los dejes
19.	Utilízalas/ Utilizadlas
20.	Ciérrala/Cerradla
21.	No las pierdas
22.	Vigílalos
23.	poneos
24.	denúncialo
25.	enviádselas

IV. Así se elabora un presupuesto anual (7 pont)

<i>θ</i>	<i>a</i>
26.	de
27.	para
28.	por
29.	con
30.	a
31.	en
32.	de

Átszámítási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
32	30
31	29
30	28
29	27
28	27
27	26
26	25
25	24
24	23
23	23
22	22
21	21
20	20
19	19
18	18
17	17
16	16

Feladatpont	Vizsgapont
15	15
14	14
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

Hallott szöveg értése

1. A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni (minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható), azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.** (Amennyiben a feleletválasztós tesztben a vizsgázó egynél több megoldást karikázott be, megoldása értékelhetetlen.)

I. Los bosques amazónicos (5 pont)

<i>θ</i>	1.	2.	3.	4.	5.
<i>C</i>	A	B	A	C	B

II. ¿Esta es la cola para subir al Everest? (11 pont)**0 ¿Quiénes intentaron subir al Everest en 1921?****Una expedición británica.**

6. ¿Cuál es la explicación que se dio sobre el motivo de subir a la montaña?

Dijo que “porque está ahí”.

7. ¿Fue George Mallory el que pronunció estas palabras? Justifique su respuesta.

Según la leyenda fue él pero probablemente nunca lo dijo.

8. ¿Consiguió en 1924 llegar a la cima del Everest junto con el otro escalador?

Nunca se supo si lograron pisar la cumbre.

9. ¿Cuándo llegaron a la cumbre Edmund Hillary y el sherpa Tenzing Norgay?

29 años después/ el 29 de mayo de 1953

10. ¿Qué cambió a partir de ese momento en la montaña más alta de la Tierra?

El monte comenzó a recibir a alpinistas del mundo entero.

11. ¿A qué se debe el mencionado cambio?

A la proliferación de agencias y compañías de turismo/ a la falta de regulación por el gobierno nepalí.

12. Además de los alpinistas profesionales, ¿qué otro tipo de personas acuden hoy en día a este lugar?

Adinerados aficionados/ personas temerarias/ los que quieren hacerse un selfie a más de ocho mil metros de altura.

13. En el Everest, ¿cuándo es la temporada de escalada?

A mitad del mes de mayo.

14. ¿Qué dos factores facilitan la subida?

Las temperaturas son un poco más cálidas y hay poco viento.

15. ¿Cuáles son las rutas más populares para subir al Everest?

La ruta norte (que va por el Tíbet) y la ruta sur (por Nepal).

16. ¿Por qué no es tan concurrida la ruta que está en la región china?

Porque es mucho más cara/ el gobierno chino es más estricto a la hora de conceder permisos para los escaladores.

III. El metro de Madrid (9 pont)**El metro de Madrid**

	V	F
0 <i>El primer trayecto de metro de Madrid tuvo lugar el 19 de octubre de 1931.</i>		X
17. En 1917 la gente esperaba locamente la oportunidad de circular debajo de la tierra.		X
18. Uno de los objetivos de la construcción del metro era seguir el ejemplo de otras capitales europeas.	X	
19. El rey Alfonso XIII donó de su propio dinero para la construcción de metro.	X	
20. En 2018 había 657,2 millones de usuarios en el metro de Madrid.	X	
21. Los anuncios están colocados solo en los andenes para evitar que se produzcan atascos en los vestíbulos.	X	
22. Los azulejos blancos provocan claustrofobia en la gente que no está acostumbrada a circular en el subsuelo.		X
23. En un principio el metro de Madrid era el único lugar de trabajo posible para las mujeres.		X
24. Los maquinistas tenían que haber hecho el servicio militar.	X	
25. En la actualidad no escasean las mujeres en puestos de maquinista, mantenimiento y seguridad.		X

Átszámítási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
25	30
24	29
23	28
22	27
21	25
20	24
19	23
18	22
17	20
16	19
15	18
14	17
13	15

Feladatpont	Vizsgapont
12	14
11	13
10	12
9	11
8	9
7	8
6	7
5	6
4	4
3	3
2	2
1	1
0	0

A hangfelvételen elhangzó szövegek:**I. Los bosques amazónicos afectados por la sequía**

Un estudio de la Universidad de Oxford ha medido la velocidad a la que los árboles de la cuenca amazónica inhalan carbono de la atmósfera durante una sequía severa. La investigación se ha centrado en las tasas de crecimiento y la fotosíntesis de los árboles en 13 zonas de la selva tropical y ha comparado los sectores que se vieron más afectados por la grave sequía de 2010 con las zonas que no resultaron afectadas.

Las tasas de crecimiento de los árboles que sufrieron la sequía no descendieron, pero el ritmo de fotosíntesis bajó en un 10% durante más de seis meses. En opinión de los científicos, cuando los árboles mueren y se descomponen, las concentraciones de dióxido de carbono en la atmósfera aumentan, lo que podría acelerar el cambio climático durante las sequías. Las simulaciones por ordenador de la biosfera han predicho este efecto en los bosques tropicales. El trabajo de campo duró tres años, durante los cuales los expertos pasaron varias semanas en cada sitio.

La sequía de la Amazonia de 2010 coincidió con el trabajo de los científicos, pero solo afectó a algunas partes de la zona. En conjunto, los datos de la investigación sugieren que las sequías en la cuenca del Amazonas están afectando a los niveles de dióxido de carbono en la atmósfera a nivel mundial, tanto a corto plazo, por la disminución de la fotosíntesis, como a largo plazo, mediante el aumento de la mortalidad de los árboles.

(www.muyinteresantes.es)

II. ¿Esta es la cola para subir al Everest?

Cuando una expedición británica se propuso en 1921 subir los 8 848 metros de altura del Everest, la montaña más alta del planeta, el mundo no entendía muy bien por qué. Cuenta la leyenda que el escalador George Mallory, fastidiado por la insistencia de la prensa en saber sus motivaciones para realizar semejante empresa, declaró “porque está ahí”. Es probable que la frase nunca fuera pronunciada por Mallory, pero demuestra muy bien, la lógica y la terquedad del ser humano al momento de marcarse desafíos.

Mallory intentó llegar a la cima de la montaña en 1924 junto a otro escalador, Andrew Irvine, pero nunca regresaron. Nunca se supo si lograron pisar la cumbre.

Finalmente, fueron el neozelandés Edmund Hillary y el sherpa Tenzing Norgay, quienes 29 años después, el 29 de mayo de 1953, alcanzaron el techo del mundo de manera oficial.

A partir de entonces, el monte Everest comenzó a recibir a alpinistas del mundo entero, todos dispuestos a coronar la montaña.

Sin embargo, desde hace unos años, la cima del mundo ya no solo atrae a montañistas experimentados, dispuestos a superarse a sí mismos, sino que, gracias a la proliferación de agencias y compañías de turismo, así como a la falta de regulación por el gobierno nepalí, últimamente también atrae a adinerados aficionados y personas temerarias dispuestas a pagar miles de dólares para hacerse un selfie a más de ocho mil metros de altura. Es por ello por lo que imágenes como las que se vieron recientemente, de una fila de gente haciendo cola para alcanzar la cima del Everest, se están haciendo cada vez más comunes.

Los congestionamientos en el Everest tienen varias explicaciones. Primero, la temporada de escalada se da a mitad del mes de mayo porque es cuando hay una ventana de buen tiempo en la que las temperaturas son un poco más cálidas y hay poco viento, dos factores que facilitan la ascensión.

Por otro lado, aunque hay 18 rutas para subir al Everest, las más conocidas y practicadas son la ruta norte, que va por el Tíbet, y la ruta sur, por Nepal. La primera es mucho más cara y el gobierno chino también es más estricto a la hora de conceder permisos para los escaladores. Desde el año pasado, solo ha autorizado 300. Por ello, la mayoría de las agencias se encuentran en Nepal, un país pequeño, poco más grande que el estado de Nueva York, con una situación económica precaria que tiene, al menos, a un cuarto de su población viviendo en la pobreza.

(www.cambio16.com/esta-es-la-cola-para-subir-al-everest)

III. El metro de Madrid

El 31 de octubre de 1919 tuvo lugar el primer trayecto con viajeros del Metro de Madrid. Durante estos cien años, ha evolucionado hasta convertirse en la columna vertebral del transporte de la ciudad.

Miguel Otamendi, subdirector jubilado de la empresa, es el nieto de uno de los fundadores. En 1917 su abuelo y sus compañeros diseñaron este importante proyecto. Según sus palabras, les costó mucho sacarlo adelante, la gente pensaba que eran unos locos por querer hacer un transporte que fuese por debajo de la tierra”.

Según Otamendi, el objetivo original era ponerse a la altura de grandes ciudades europeas donde ya funcionaba un metro, como Londres o París, y acabar con los grandes atascos que empezaban a producirse en la superficie con el movimiento de tranvías, personas y carruajes.

Para hacer posible la puesta en marcha de la primera línea, el rey Alfonso XIII puso de su bolsillo el último millón de pesetas que faltaba. Así se dio inicio a esta red sin la que hoy no se puede concebir la ciudad.

Hace un siglo, la red madrileña de metro cerró su primer año con más de 14 millones de usuarios y en 2018 la cifra ascendió a 657, 2 millones de personas.

Esta densidad de viajeros colapsa las líneas, sobre todo en horas punta.

Antonio Palacios, el arquitecto que diseñó las primeras estaciones de Metro, estudió diferentes estrategias para mejorar la circulación de viajeros, ya que los vestíbulos eran pequeños y los pasos de validación y revisión del billete generaban colas. Así que se decidió que la publicidad estuviese solo en los andenes para que la gente no se entretuviese en el vestíbulo mirándolos.

El mismo arquitecto utilizó azulejos blancos en el diseño, ya que es un material resistente al fuego e impermeable, a la vez que barato y fácil de mantener y limpiar. Así, en una época en la que las bombillas eléctricas no daban mucha luz, evitaba la claustrofobia que podía provocar a los pasajeros que entraban por primera vez en un transporte subterráneo.

Junto a las telefonistas de la empresa Telefónica, el Metro de Madrid fue de las primeras empresas que idearon una categoría de trabajo reservada para las mujeres. Ellas eran las taquilleras y revisoras.

Según la primera mujer conductora, que se jubiló hace dos años tras 35 de servicio, Estrella Aranda, en realidad no estaba prohibido que las mujeres trabajaran como maquinistas, sino que para acceder al puesto se necesitaba haber cumplido el servicio militar, lo cual era imposible para las mujeres.

En la actualidad, la situación ha mejorado pero está lejos de alcanzarse la paridad: según datos de 2017, solo un 25,63 % de la plantilla son mujeres. Además, su presencia es muy escasa en puestos de maquinista, mantenimiento y seguridad.

Entre las tecnologías diseñadas para lograr un transporte más sostenible, una de las más destacables es el sistema de climatización que utiliza el metro y que se basa en inteligencia artificial.

Gracias a este sistema, se ha reducido su consumo de energía por ventilación un 25 % y en 1.800 toneladas anuales sus emisiones de CO₂.

(www.agenciasinc.es)

Íráskészség

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom, szövegalkotás	5
Formai jegyek és hangnem	3
Nyelvhelyesség	5
Összesen	13

2. Ha a dolgozat a *Tartalom, szövegalkotás* vagy a *Nyelvhelyesség* szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szövegheosztól.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom, szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokot,
- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szempontoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedik).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a *Nyelvhelyesség* szempontnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel, mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzethez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Nyelvhelyesség

E szempont összefoglalja a szókincs, kifejezésmód, nyelvtan és a helyesírás követelményeit.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos),
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondat szerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő nyelvi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom, szövegalkotás

E szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

① (bekarikázott szám)	teljesített tartalmi szempont,
√2 (hiányjel és szám)	nem tárgyalt tartalmi szempont,
3– (szám és mínuszjel)	nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Megszólítás	M
Köszönés	K
Aláírás	A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

A (nagybetű)	az adott formai jegy teljesítése helyes,
√A (hiányjel és nagybetű)	hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
<u>A</u> (aláhúzott nagybetű)	elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L	lexikai hiba,
É	értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
ÉL	megértést zavaró lexikai hiba,
G	nyelvtani (grammatikai) hiba,
ÉG	megértést zavaró nyelvtani hiba,
H	helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

_____ (aláhúzás)	lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
√ (hiányjel)	hiányzik egy szó,
→ (nyíl)	szórendi hiba,
_____ i (aláhúzás és i)	ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Tartalom, szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó a három irányító szempontot megfelelően dolgozta ki.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A formai tagolás megfelelő.</p>	<p>A vizsgázó kettő irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a harmadikat pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p> <p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó egy irányító szempontot sem dolgozott ki megfelelően.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 225 szót**, a *Tartalom, szövegalkotás* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom, szövegalkotás* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes megszólítás, elköszönés és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás.</p> <p>Az elköszönés hibás vagy hiányzik.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonyoknak.</p> <p>Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás.</p>

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókinccsel jellemzi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a szöveg megértését.</p> <p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccsel jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveg szókinccse egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó alig törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókinccsel szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre.</p> <p>A szövegben számos, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	4
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	17

2. Ha a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában, s megfelelő mélységben kell tárgyalnia azokat. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A formailag nem megfelelően tagolt szövegeket alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

(ld. első feladat)

Értékelési skála (2. feladat)

Tartalom

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó a négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát.</p> <p>Minden irányító szemponthoz fogalmazott meg gondolatot.</p> <p>Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki. A negyedik szempontot csak részben vagy egyáltalán nem tárgyalta.</p> <p>A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen vagy mind a négyet részben. (2 pont)</p> <p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen, vagy legalább három irányító szempontot tárgyalt részben. (1 pont)</p> <p>A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig értelt.</p>	<p>A vizsgázó egy irányító szempontot sem dolgozott ki megfelelően vagy csak egy-két irányító szempontot részben.</p> <p>A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 375 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A szöveg formai tagolása megfelelő.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>Sok a gondolati ismétlés.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p>

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveg szókincsje egyszerű.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos.</p> <p>Rendszerszerű hibákat ejt.</p> <p>A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>